

Asgaardsrejen, Maleri af P. N. Arbo.

En Text til et Maleri, som forestiller Asgaardsrejen, kunde vel egentlig, naar man vilde gaae methodisk tilværks, begynde med en nøiagtig Fortæring af, hvad Asgaardsrejen er. Den poetiske Benyttelse af Troen paa Asgaardsrejen, som er givne af Welhaven i hans prægtige Romance af samme Navn, kjende vi vel Alle; den lærde Granskning af Sagen, som Asbjørnsen har givet i en Afhandling, der har strakt sig gennem en hel Række Numere af norsk „Illustreret Nyhedsblad“, er derimod vist mindre kjendt. Lad os skynde os med at sige, at Asgaardsrejen er Det, som for den norske Folketro nærmest svarer til, hvad „den vilde Jagt“ er for den danske, men at Asgaardsrejen har faaet en endommeligt Charakter af det Mægtige derved, at det er en afsat Gudverden, der i den naturlige Time paa Ur og Fjeld jager Rædsel i enhver, som møder den. Thi der findes flere Eksempler paa, at en Gudverden ikke strax viger Pladsen, naar en ny Tro indføres i et Folk, at den glemmer sig i Bjerge og paa Ødemarker og endnu kan have sit Tilhold i Folkets Fantasi gennem mange Aarhundreder, og at den bliver en saameget frygteligere og mere dæmonisk Magt, som de Forestillinger om Mildhed og Naade, der knyttes til Guddommen, ere lagne i Arv af den nye Religion, der stødte den gamle fra Thronen.

Ja, lad os skynde os med at sige Dette; thi Asgaardsrejen kommer susende og giver os allermindst Tid til at spørge efter, hvad den er. I et Øieblik som archaologiske Oplysninger vilde være ligesaa *mal à propos*, som naar Magisteren i „Soldatertøier“, istedetfor at bane

sig Vej til Jomfruens Kammer, velvillig tilbyder sig at ville „samle nogle Notiser om Jomfruburenes Indretning hos vore Forfædre“. Begynd blot ikke med at sætte Fingeren paa dette eller hint Punkt af Billedet og spørge

heder. Og det maa jo ogsaa indrømmes, at vi af et Kunstværk først og fremmest forlange noget Andet end en Besked om en Virkelighed eller om en Forestilling -- vi forlange et Indtryk, vi vilde have Noget, som udøver

Asgaardsrejen, Maleri af P. N. Arbo.

Kjædet et Fotografisk tegnet af H. Olsen.

efter hvad det skal forestille, hvad Meningen er med det. Jeg troer, at det skulde have sine store Vanskeligheder at stille en Commentar op til dette Billede og dets Enkelt-

Magt over vor Følelse og Fantasi. Hvis dette Billede slaar Harver i din Sjæl, Is i dit Ungdomsblod, faaer dine Øjne

Selskab, og naar man er færdig med dem, kan man søge Trøst hos de Billeder, som hænge ved Siden af eller liggeoverfor.

lig Sjerner til at skyde ud af Banen, de tykke Løkker til at skilles ad, og hvert et enkelt Haar slaae paa dit Hoved som Bønster paa det vrede Pindsvin --

saar har det naaet sit Maal, og saa er det forstaet. Og hvad saa? -- Ja, saa lægge Haar-

rene sig vel igjen i god Orden, Blodet bliver atter varmt og vi selv er ganske hyggelig tilmode over, at vi have mødt Asgaardsrejen, og at vi ere komne vel over det. Det første Indtryk er nu altid af stor Vigtighed ved et Kunstværk, og de Værker, som slet ikke have det første Indtryk i deres Magt, ere maaskee slet ikke Kunstværker. Men der gives første Indtryk leder uformerkt over til en rolige, mere dvælende, men indholdsrigere Betragtning, som langt fra at svække eller opløse det umiddelbare, friske Indtryk, tværtimod bevarer og styrker det og gjør det til Sjælens faste Kiendom. Det er de Værker, som man holder af at omgaas til Stadhed, de Værker, med hvilke man har Lyst til at smykke sit Hjem, fordi de ligesom stadig beholde Noget paa Haanden, som de ikke spille ud lige i det Øieblik, der træder en Beskuer hen for dem. Til disse Værker hører „Asgaardsrejen“ ikke; det jægger mere end de fleste andre Billeder an paa at gribe i første Øieblik; men naar vi ere komne ud over dette, kunne vi ogsaa have en lidt ubehagelig Fornemmelse, som om der blev en Dør smækket i for Næsen af os. Saadanne Billeder ere fortrinlige Udstillingsbilleder; de gjøre sig stærkt gjældende i stort